

สถานการณ์สินค้าปลาดุกและผลิตภัณฑ์ ในปี 2566

โชติกานต์ มีจินดา

กลุ่มเศรษฐกิจการประมง

กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง

ปริมาณผลผลิตปลาดุกในปี 2566 คาดว่าจะมีปริมาณลดลงร้อยละ 4.4 ส่งผลให้ราคาปลาดุกในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2566 ราคาที่เกษตรกรได้รับ ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 6.6 และ 17.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 ขณะที่ราคาขายส่ง ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 4.4 และ 11.2 ตามลำดับ และราคาขายปลีก ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และ 1.8 ตามลำดับ

สำหรับสถานการณ์การค้าต่างประเทศในปี 2566 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าของไทยลดลงร้อยละ 34.8 และ 28.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 เนื่องจากการนำเข้าปลาดุกมีชีวิตจากมาเลเซียลดลงประมาณ 1.7 เท่า ตลาดนำเข้าหลัก คือ มาเลเซีย จีน และเวียดนาม ร้อยละ 59.0 40.0 และ 1.0 ตามลำดับ ส่วนการส่งออกของไทย ปริมาณลดลงร้อยละ 8.9 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับปี 2565 สอดคล้องกับอุปสงค์หรือความต้องการของประเทศคู่ค้าที่ลดลง สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นปลาดุกแช่เย็นจนแข็ง ปลาดุกมีชีวิต ปลาดุกแห้งไม่รมควัน ปลาดุกแบบอื่น ๆ แช่เย็นจนแข็ง และปลาดุกสดแช่เย็นร้อยละ 51.2 38.7 4.8 3.6 และ 1.7 ตามลำดับ ตลาดส่งออกหลัก คือ สเปน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอื่น ๆ ร้อยละ 31.8 29.7 14.0 7.7 และ 16.8 ตามลำดับ คาดว่าการส่งออกปลาดุกไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตามทิศทางภาวะเศรษฐกิจโลก ที่ชะลอตัว

1. สถานการณ์การผลิต

ปี 2566 คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณผลผลิต 89,525 ตัน มูลค่า 3,861.2 ล้านบาท เนื้อที่เลี้ยง 78,831 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,135.7 กก./ไร่ เมื่อเทียบกับปี 2565 ทั้งปริมาณผลผลิต มูลค่า เนื้อที่เลี้ยง และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ลดลงร้อยละ 4.4 10.9 1.5 และ 2.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 1 และภาพที่ 1 - 2) เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาอาหารปลาดุก ประกอบกับแหล่งผลิตสำคัญภาคกลางบางพื้นที่ เผชิญภาวะแล้งตั้งแต่ต้นปี จากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยง ทำให้เกษตรกรลดพื้นที่การเลี้ยงลง และเกษตรกรบางรายชะลอการปล่อยลูกพันธุ์ปลาดุกหรือลดรอบการเลี้ยงลง รวมทั้งช่วงปลายปีหลายพื้นที่ของภาคเหนือ เกษตรกรประสบปัญหาอุทกภัย ทำให้แหล่งเลี้ยงปลาดุกเสียหายจากน้ำท่วมขัง ทำให้ผลผลิตในภาพรวมของประเทศลดลง โดยราคาปลาดุกยังคงอยู่ในระดับทรงตัว

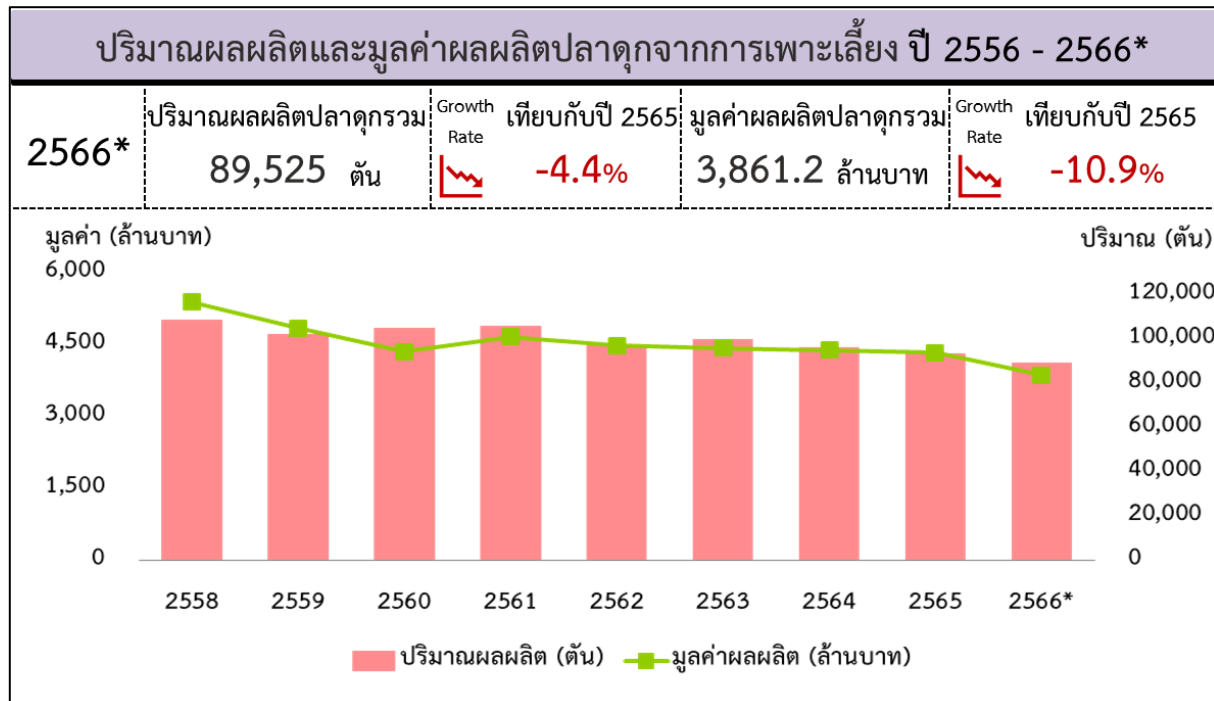
เมื่อพิจารณาจากปริมาณผลผลิตของประเทศ พบว่าแหล่งเลี้ยงปลาจากที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี สระบุรี นครสวรรค์ นครนายก นครราชสีมา สงขลา และอุบลราชธานี เป็นต้น

ตารางที่ 1 จำนวนฟาร์ม เนื้อที่เลี้ยง ผลผลิต และมูลค่าปลาจากการเพาะเลี้ยง ปี 2556- 2567*

ปี	ผลผลิต (ตัน)	%Δ	มูลค่า (ล้านบาท)	%Δ	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	%Δ	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก./ไร่)	%Δ
2558	108,534		5,388.4		94,271		1,151	
2559	102,444	-5.6	4,843.6	-10.1	92,355	-2.0	1,109	-3.6
2560	105,088	+2.6	4,351.4	-10.2	93,407	+1.1	1,125	+1.4
2561	106,201	+1.1	4,667.2	+7.3	94,255	+0.9	1,127	+0.2
2562	97,151	-8.5	4,477.1	-4.1	85,670	-9.1	1,134	+0.6
2563	99,873	+2.8	4,427.0	-1.1	86,359	+0.8	1,156	+1.9
2564	96,215	-3.7	4,389.5	-0.8	81,992	-5.1	1,173	+1.5
2565	93,604	-2.7	4,331.2	-1.3	80,036	-2.4	1,170	-0.3
2566*	89,525	-4.4	3,861.2	-10.9	78,831	-1.5	1,136	-2.9
2567*	92,961	+3.8	4,020.9	+4.1	78,172	-0.8	1,189	+4.7

ที่มา: กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2566

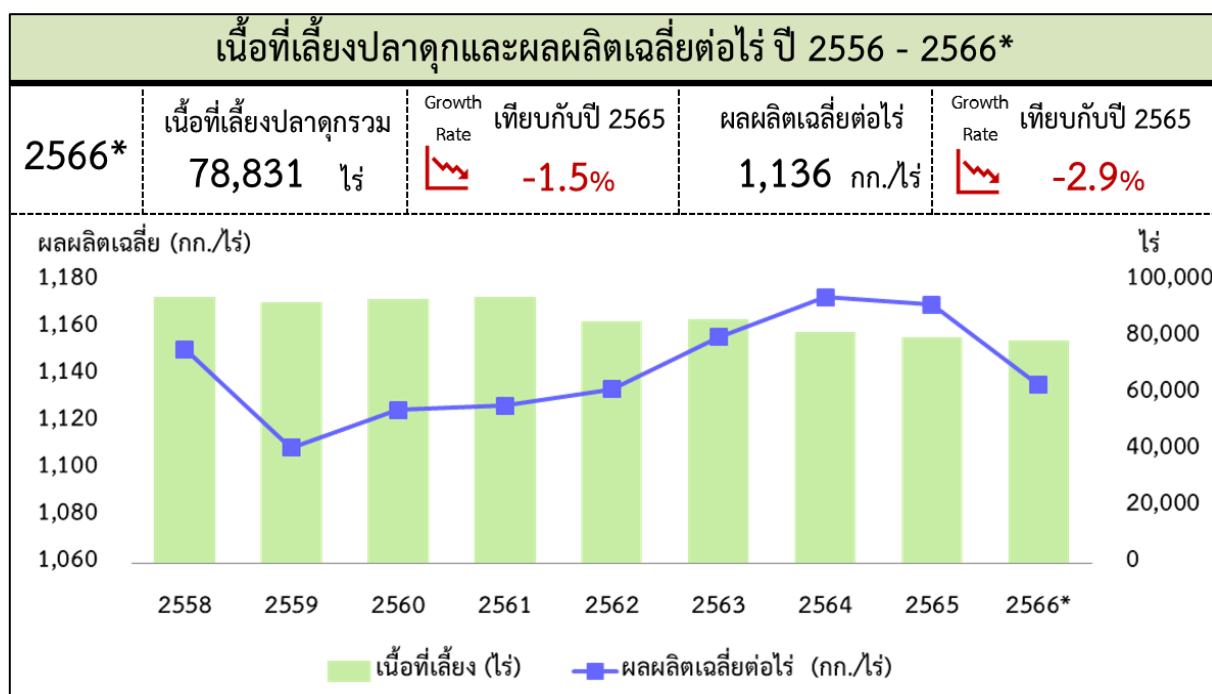
หมายเหตุ * ค่าพยากรณ์ผลผลิต ปี 2566 และปี 2567

ภาพที่ 1 ปริมาณผลผลิตและมูลค่าผลผลิตปลาจากการเพาะเลี้ยงปี 2556 - 2566*

ที่มา: กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง

หมายเหตุ * ค่าพยากรณ์ผลผลิต ปี 2566

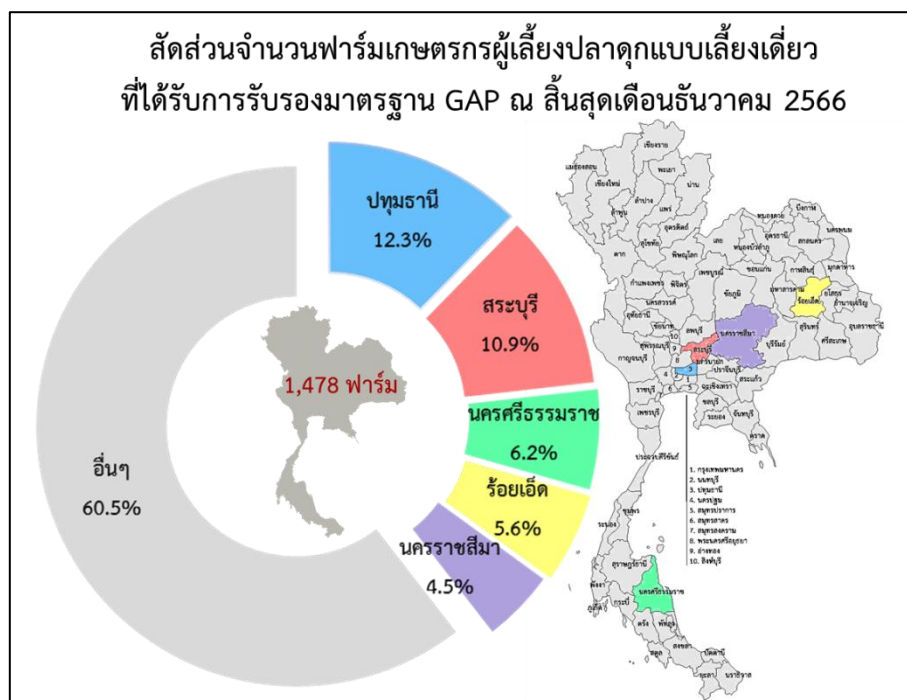

ภาพที่ 2 จำนวนฟาร์มและเนื้อที่เลี้ยงปลาตกปี 2556– 2566*

ที่มา: กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง

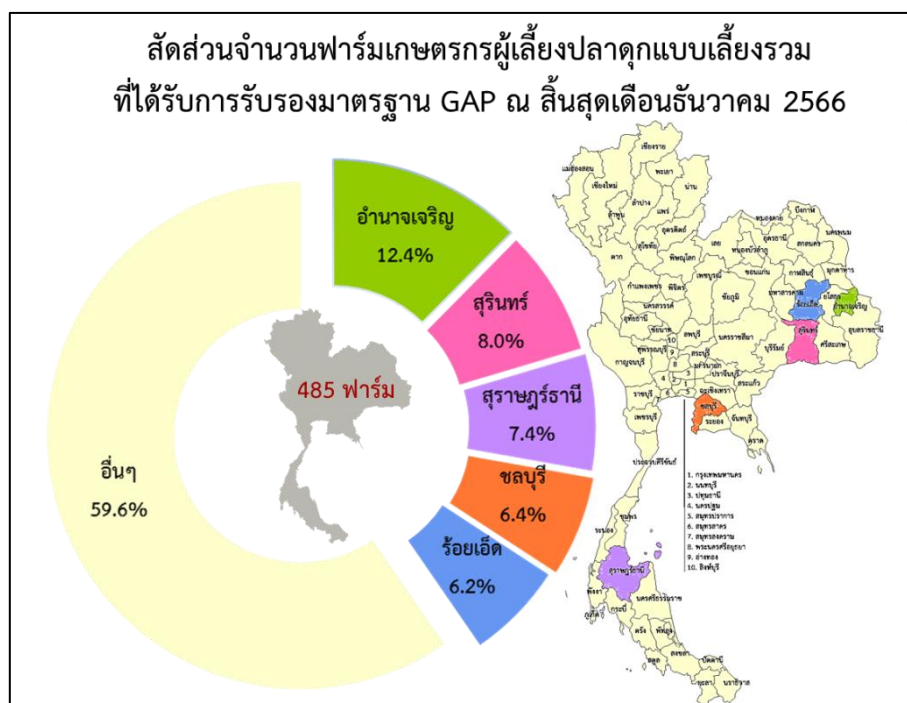
หมายเหตุ * ค่าพยากรณ์เนื้อที่เลี้ยงปลาตก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปี 2566

จำนวนฟาร์มเลี้ยงปลาตกปี 2566 มีจำนวน 80,300 ฟาร์ม พบว่า ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม 2566 ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) แยกเป็น 1) ปลาตกเลี้ยงเดี่ยว จำนวน 1,478 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในจังหวัดปทุมธานี 181 ฟาร์ม สระบุรี 161 ฟาร์ม นครศรีธรรมราช 92 ฟาร์ม ร้อยเอ็ด 83 ฟาร์ม นครราชสีมา 67 ฟาร์ม และจังหวัดอื่น ๆ 894 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 12.3 10.9 6.2 5.6 4.5 และ 60.5 ตามลำดับ (ภาพที่ 3) และ 2) ปลาตกเลี้ยงรวมกับปลาชนิดอื่นจำนวน 485 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด ซึ่งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ 60 ฟาร์ม สุรินทร์ 39 ฟาร์ม สุราษฎร์ธานี 36 ฟาร์ม ชลบุรี 31 ฟาร์ม ร้อยเอ็ด 30 ฟาร์ม และจังหวัดอื่น ๆ 289 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 12.4 8.0 7.4 6.4 6.2 และ 59.6 ตามลำดับ (ภาพที่ 4) (กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและกลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง)

ภาพที่ 3 จำนวนฟาร์มและสัดส่วนจำนวนฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาอุกแบบเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม 2566

ที่มา: กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และกลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง

ภาพที่ 4 จำนวนฟาร์มและสัดส่วนจำนวนฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาอุกแบบเลี้ยงรวมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม 2566

ที่มา: กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และกลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง

2. สถานการณ์ราคา

2.1 ราคาที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์ม

ราคาปลาดุกที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ในปี 2566 ขนาดใหญ่ 53.0 บาท/กก. ขนาดกลาง 60.8 บาท/กก. และขนาดเล็ก 49.9 บาท/กก. โดยราคาปลาดุกทุกขนาด เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.0 6.6 และ 17.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 (ตารางที่ 2 และ ภาพที่ 5) แนวโน้มของราคาปลาดุกทุกขนาดมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปริมาณผลผลิตปลาดุกคาดว่าจะลดลงในปี 2566 เพราะช่วงต้นปีภาคกลางบางพื้นที่ประสบภัยแล้ง และในช่วงกลางปีจนถึงปลายปีภาคเหนือหลายพื้นที่ประสบอุทกภัย เกษตรกรประสบปัญหาแหล่งเลี้ยงปลาดุกเสียหาย ผลผลิตปลาดุกลดลง แต่เนื่องจากผู้บริโภคยังคงมีความต้องการบริโภคสินค้า โดยปลาดุกนำไปประกอบอาหาร และทำเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปได้หลากหลาย เข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกพื้นที่ ทำให้สถานการณ์ราคาปลาดุกในประเทศยังคงอยู่ในระดับทรงตัว

ตารางที่ 2 ราคาปลาดุกที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์มเฉลี่ย ปี 2565 – 2566

หน่วย : บาท/กก.

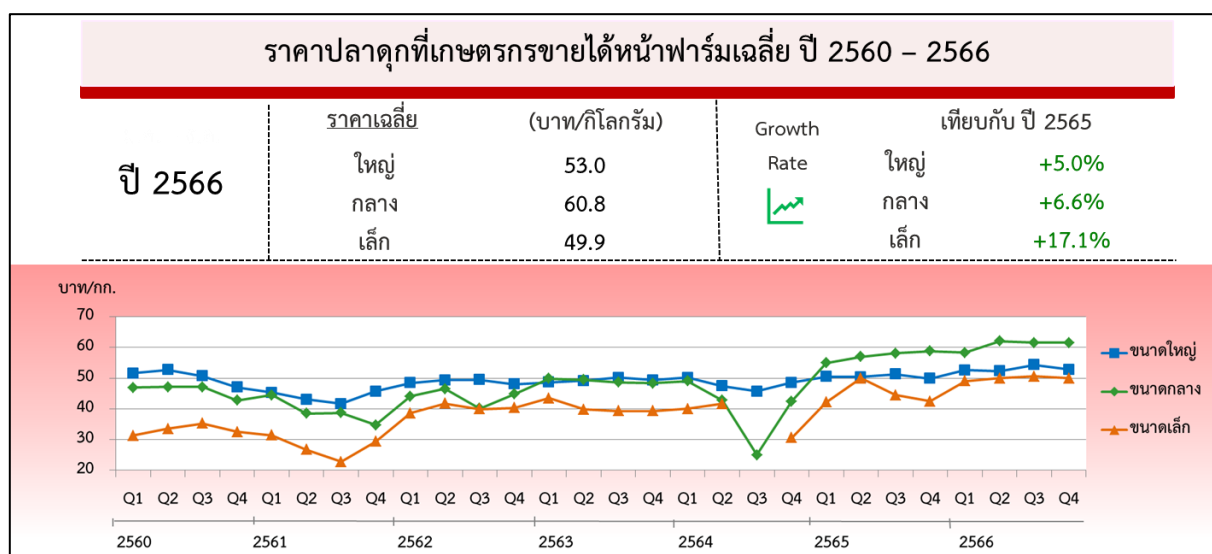
เดือน	ขนาดใหญ่ (2 ตัว/กก.)*			ขนาดกลาง (3-4ตัว/กก.)**			ขนาดเล็ก (5 ตัวขึ้นไป/กก.)***		
	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65
ม.ค.	51.7	51.2	-1.0	48.7	56.6	+16.2	39.4	45.0	+14.2
ก.พ.	49.6	53.8	+8.5	54.5	58.3	+7.0	37.0	48.8	+31.9
มี.ค.	50.0	52.7	+5.4	61.7	60.1	-2.6	50.0	53.3	+6.6
เม.ย.	51.5	48.9	-5.0	59.3	62.4	+5.2	50.0	-	-
พ.ค.	49.4	54.1	+9.5	59.0	61.7	+4.6	-	50.0	-
มิ.ย.	50.2	53.8	+7.2	52.6	61.8	+17.5	-	50.0	-
ก.ค.	51.5	55.7	+8.2	55.5	59.7	+7.6	45.0	50.0	+11.1
ส.ค.	50.7	54.8	+8.1	59.5	61.8	+3.9	45.0	51.7	+14.9
ก.ย.	51.8	52.5	+1.4	59.3	62.9	+6.1	43.3	50.0	+15.5
ต.ค.	49.6	50.6	+2.0	59.9	62.8	+4.8	-	50.0	-
พ.ย.	50.5	51.8	+2.6	58.4	60.9	+4.3	50.0	50.0	+0.0
ธ.ค.	49.5	56.1	+13.3	58.3	60.7	+4.1	35.0	50.0	+42.9
เฉลี่ย 12 เดือน	50.5	53.0	+5.0	57.2	60.8	+6.6	43.9	49.9	17.1
เฉลี่ยไตรมาส 1	50.4	52.6	+4.3	55.0	58.3	+6.9	42.1	49.0	+17.6
เฉลี่ยไตรมาส 2	50.4	52.3	+3.9	57.0	62.0	+9.1	50.0	50.0	0.0
เฉลี่ยไตรมาส 3	51.3	54.3	+5.9	58.1	61.5	+5.8	44.4	50.6	+13.8
เฉลี่ยไตรมาส 4	49.9	52.8	+6.0	58.9	61.5	+4.4	42.5	50.0	+21.4

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และจากการคำนวณ

หมายเหตุ : *ปลาดุกขนาดใหญ่ใช้ราคาเฉลี่ยจากจังหวัดลำพูน ชัยนาท สุพรรณบุรี อุดรธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครปฐม และกระบี่

**ปลาดุกขนาดกลางใช้ราคาเฉลี่ยจากจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ สุพรรณบุรี นครราชสีมา และกระบี่

***ปลาดุกขนาดเล็กใช้ราคาเฉลี่ยจากจังหวัดกระบี่

ภาพที่ 5 ราคาปลาดุกที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์มเฉลี่ย ปี 2560 – 2566

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.2 ราคาขายส่ง

ราคาปลาดุกขายส่งเฉลี่ย ณ ตลาดไท ในปี 2566 ขนาดใหญ่ 50.4 บาท/กก. ขนาดกลาง (ใช้สำหรับทำปลาอย่าง) 47.0 บาท/กก. และขนาดเล็ก 46.6 บาท/กก. โดยปลาดุกทุกขนาดเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 4.4 และ 11.2 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ ปี 2565 (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6)

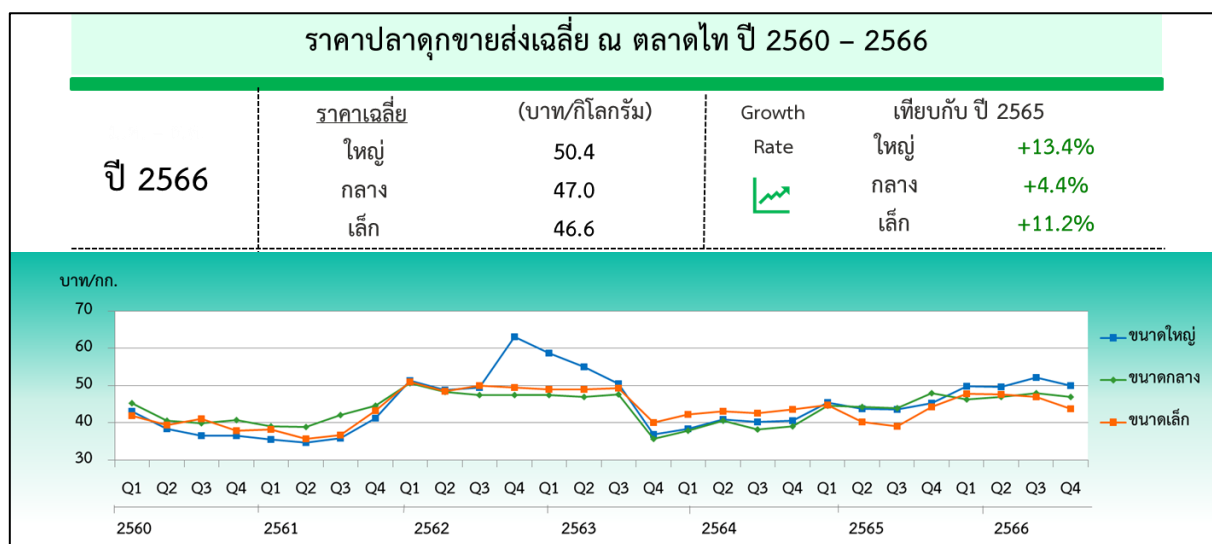
ตารางที่ 3 ราคาปลาดุกขายส่งเฉลี่ย ณ ตลาดไท ปี 2565 – 2566

หน่วย : บาท/กก.

เดือน	ขนาดใหญ่ (2 ตัว/กก.)			ขนาดกลาง (ปลาอย่าง) (3-4ตัว/กก.)			ขนาดเล็ก (5 ตัวขึ้นไป/กก.)		
	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65
ม.ค.	41.9	51.0	+21.7	40.0	46.5	+16.3	43.8	48.1	+9.8
ก.พ.	46.7	51.0	+9.2	46.1	46.0	-0.2	45.1	48.0	+6.4
มี.ค.	47.5	47.5	0.0	47.5	46.0	-3.2	45.5	47.2	+3.7
เม.ย.	45.2	47.2	+4.4	46.0	46.0	0.0	42.9	47.1	+9.8
พ.ค.	43.1	50.3	+16.7	43.5	47.0	+8.0	39.0	47.8	+22.6
มิ.ย.	43.0	51.5	+19.8	43.5	48.0	+10.3	39.0	48.0	+23.1
ก.ค.	43.0	51.7	+20.2	44.0	48.0	+9.1	39.0	48.0	+23.1
ส.ค.	44.0	52.5	+19.3	44.0	48.0	+9.1	39.0	46.6	+19.5
ก.ย.	44.0	52.5	+19.3	44.0	48.0	+9.1	39.0	46.5	+19.2
ต.ค.	45.0	52.5	+16.7	48.0	48.0	+0.0	43.0	46.5	+8.1
พ.ย.	45.0	48.0	+6.7	48.0	46.5	-3.1	44.0	42.5	-3.4
ธ.ค.	46.0	49.2	+7.0	48.0	46.5	-3.1	46.0	42.5	-7.6

เดือน	ขนาดใหญ่ (2 ตัว/กก.)			ขนาดกลาง (ปลาย่าง) (3-4ตัว/กก.)			ขนาดเล็ก (5 ตัวขึ้นไป/กก.)		
	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65
เฉลี่ย 12 เดือน	44.5	50.4	+13.4	45.2	47.0	+4.4	42.1	46.6	+11.2
เฉลี่ยไตรมาส 1	45.4	49.8	+10.3	44.5	46.2	+4.3	44.8	47.8	+6.7
เฉลี่ยไตรมาส 2	43.8	49.7	+13.6	44.3	47.0	+6.1	40.3	47.6	+18.5
เฉลี่ยไตรมาส 3	43.7	52.2	+19.6	44.0	48.0	+9.1	39.0	47.0	+20.6
เฉลี่ยไตรมาส 4	45.3	49.9	+10.1	48.0	47.0	-2.1	44.3	43.8	-1.0

ที่มา: ราคารายสัปดาห์จากเว็บไซต์ตลาดไท www.talaadthai.com และจากการคำนวณ

ภาพที่ 6 ราคาปลาดุกขายส่งเฉลี่ย ณ ตลาดไท ปี 2560 – 2566

ที่มา: ราคารายสัปดาห์จากเว็บไซต์ตลาดไท www.talaadthai.com

2.3 ราคาขายปลีก

ราคาปลาดุกขายปลีกเฉลี่ย ณ ตลาดกรุงเทพมหานคร ในปี 2566 ขนาดใหญ่ 70.3 บาท/กก. และขนาดกลาง 68.4 บาท/กก. โดยทั้งสองขนาดเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และ 1.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 (ตารางที่ 4 และภาพที่ 7)

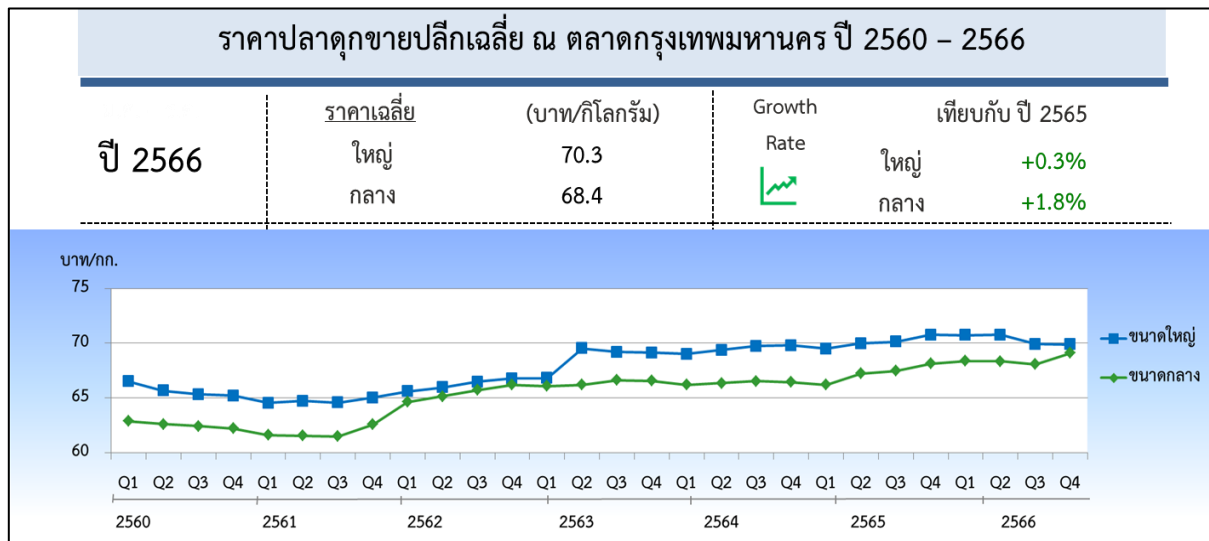
ตารางที่ 4 ราคาปลาดุกขายปลีกเฉลี่ย ณ ตลาดกรุงเทพมหานคร ปี 2565 – 2566

หน่วย : บาท/กก.

เดือน	ขนาดใหญ่ (2 ตัว/กก.)			ขนาดกลาง (3-4 ตัว/กก.)		
	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65
ม.ค.	69.5	70.7	+1.7	66.1	68.5	+3.6
ก.พ.	69.5	70.7	+1.8	66.0	68.3	+3.4
มี.ค.	69.5	70.7	+1.7	66.5	68.3	+2.7

เดือน	ขนาดใหญ่ (2 ตัว/กก.)			ขนาดกลาง (3-4 ตัว/กก.)		
	2565	2566	%Δ66/65	2565	2566	%Δ66/65
เม.ย.	69.7	70.7	+1.4	66.3	68.3	+3.0
พ.ค.	70.1	70.7	+0.8	67.7	68.3	+0.9
มิ.ย.	70.1	70.8	+1.0	67.7	68.3	+0.9
ก.ค.	69.9	69.2	-1.0	67.1	67.8	+1.0
ส.ค.	70.1	70.3	+0.3	67.7	68.0	+0.4
ก.ย.	70.3	70.3	+0.0	67.7	68.3	+0.9
ต.ค.	70.6	69.9	-1.0	68.0	68.8	+1.2
พ.ย.	70.9	69.9	-1.4	68.1	69.2	+1.6
ธ.ค.	70.8	69.9	-1.3	68.3	69.2	+1.3
เฉลี่ย 12 เดือน	70.1	70.3	+0.3	67.3	68.4	+1.8
เฉลี่ยไตรมาส 1	69.5	70.7	+1.8	66.2	68.4	+3.3
เฉลี่ยไตรมาส 2	70.0	70.7	+1.1	67.2	68.3	+1.6
เฉลี่ยไตรมาส 3	70.1	69.9	-0.2	67.5	68.0	+0.8
เฉลี่ยไตรมาส 4	70.8	69.9	-1.2	68.1	69.1	+1.4

ที่มา: <http://www.price.moc.go.th> และจากการคำนวณ

ภาพที่ 7 ราคาปลาดุกขายปลีกเฉลี่ย ณ ตลาดกรุงเทพมหานคร ปี 2560 – 2566

ที่มา: <http://www.price.moc.go.th>

3. สถานการณ์การค้า

3.1 การนำเข้า

ปี 2566 ไทยนำเข้าปลาสดและผลิตภัณฑ์ปริมาณ 333.9 ตัน มูลค่า 10.0 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง ร้อยละ 34.8 และ 28.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8) เนื่องจากการนำเข้าปลาสดมีชีวิตจากมาเลเซียลดลง

ตลาดหลักที่ไทยนำเข้าปลาสดปี 2566 โดยเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าปลาสด พบว่า นำเข้าจาก มาเลเซีย จีน และเวียดนาม ร้อยละ 59.0 40.0 และ 1.0 ตามลำดับ ซึ่งนำเข้าเป็นปลาสดมีชีวิต ร้อยละ 59.0 และปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 41.0 (ภาพที่ 9)

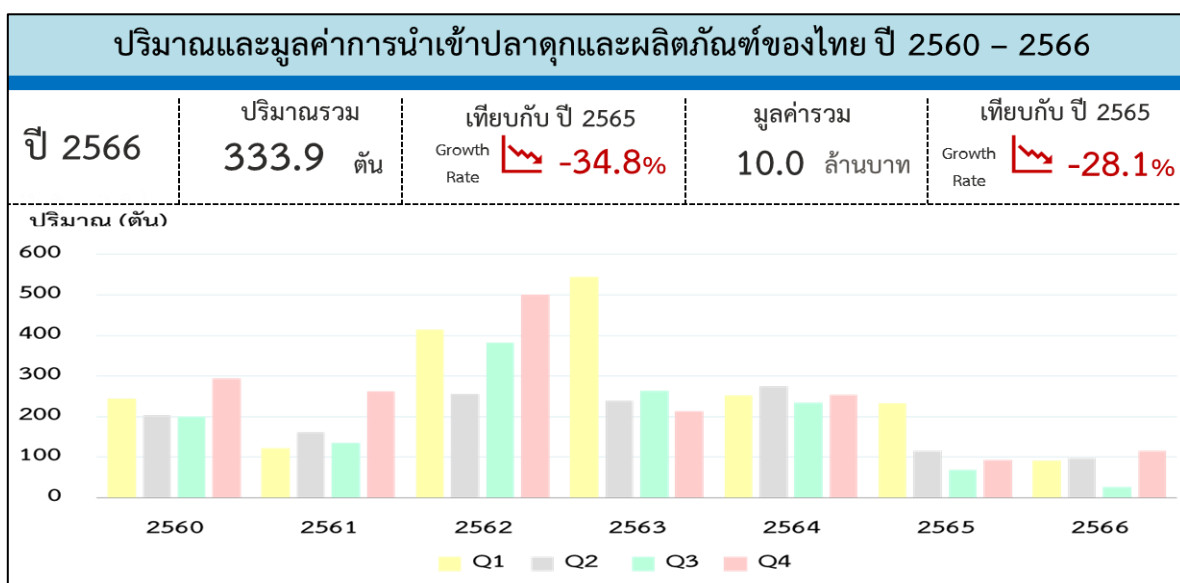
การนำเข้าปลาสดมีชีวิตจากตลาดมาเลเซีย ลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า ร้อยละ 41.1 และ 41.6 ตามลำดับ ส่วนปลาสดแช่เย็นแช่แข็งที่มีการนำเข้าจากตลาดจีน เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า ร้อยละ 2.0 และ 7.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาสดและผลิตภัณฑ์ ในปี 2565 – 2566

ปริมาณ: ตัน, มูลค่า: ล้านบาท

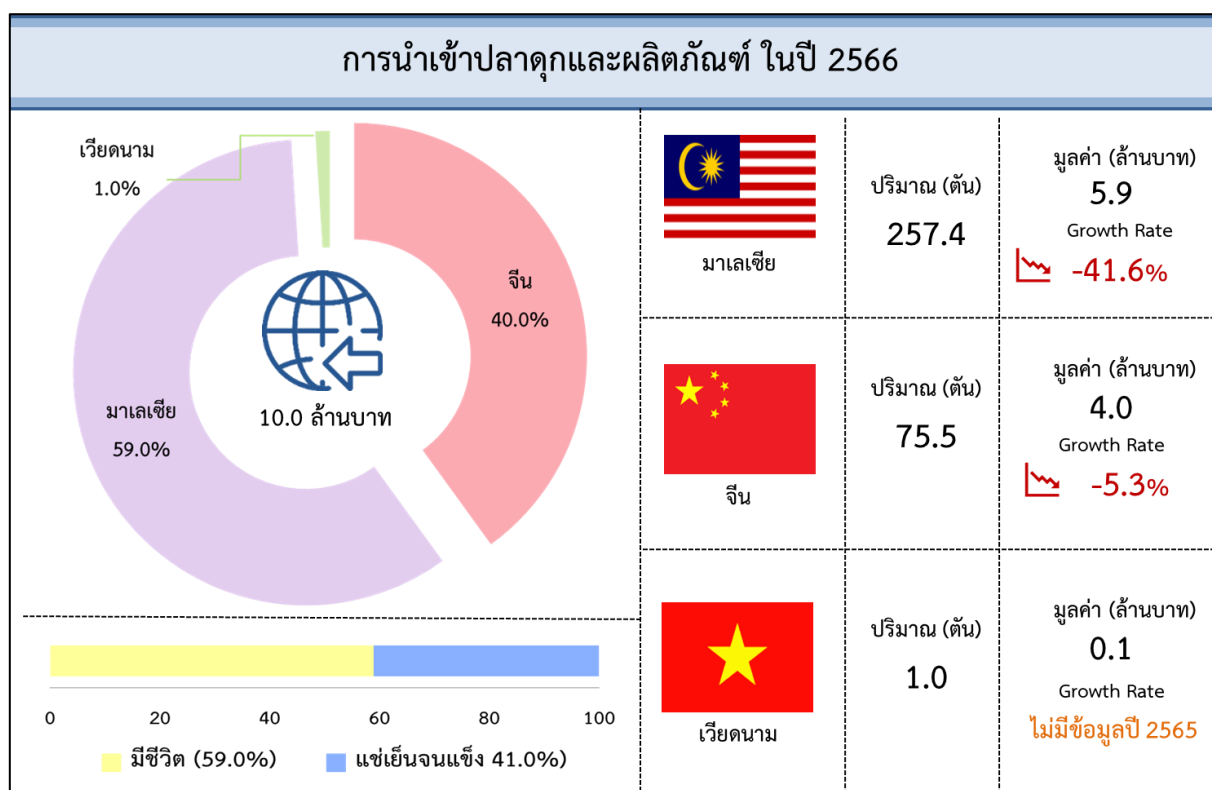
ประเภทผลิตภัณฑ์	ปี 2565		ปี 2566		%Δ66/65	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
มีชีวิต	437.3	10.1	257.4	5.9	-41.1	-41.6
แช่เย็นแช่แข็ง	75.0	3.8	76.5	4.1	+2.0	+7.9
รวม	512.3	13.9	333.9	10.0	-34.8	-28.1

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาสดและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 – 2566

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมงประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 9 การนำเข้าปลาดุกและผลิตภัณฑ์ ในปี 2566

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

3.2 การส่งออก

ปี 2566 การส่งออกปลาดุกและผลิตภัณฑ์ของไทยไปยังตลาดต่างประเทศ มีปริมาณ 1,026.9 ตัน มูลค่า 66.4 ล้านบาท โดยปริมาณลดลงร้อยละ 8.9 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับปี 2565 (ตารางที่ 6 และภาพที่ 10) สำหรับรูปแบบผลิตภัณฑ์ปลาดุกที่ไทยส่งออก คือ ปลาดุกแช่เย็นจนแข็ง ปลาดุกมีชีวิตรับแช่เย็น ปลาดุกแช่เย็นจนแข็ง ปลาดุกสดแช่เย็น ร้อยละ 51.2 38.7 4.8 3.6 และ 1.7 ตามลำดับ ของมูลค่าการส่งออกปลาดุกทั้งหมด

ตลาดหลักที่มีมูลค่าการส่งออกปลาดุกปี 2566 คือ สเปน 1,026.9 ตัน มูลค่า 66.4 ล้านบาท ร้อยละ 31.8 29.7 14.0 7.7 และ 16.8 ตามลำดับ (ภาพที่ 11) โดยปลาดุกแช่เย็นแช่แข็งส่งออกไปยัง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฝรั่งเศส และอื่น ๆ ร้อยละ 49.0 24.8 11.5 4.1 และ 10.6 ตามลำดับ สำหรับปลาดุกมีชีวิตรับแช่เย็นส่งออกไปยัง สเปน และเม็กซิโก ร้อยละ 81.9 และ 18.1 ตามลำดับ สำหรับเนื้อปลาดุกแช่เย็นแช่แข็งส่งออกไปยัง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น สมาพันธรัฐสวิส บาห์เรน และกาตาร์ ร้อยละ 52.2 37.9 5.9 3.6 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนปลาดุกแช่เย็นแช่แข็งส่งออกไปยัง สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา และนิวซีแลนด์ ร้อยละ 95.0 4.2 0.6 และ 0.2 ตามลำดับ และปลาดุกสดแช่เย็นส่งออกไปยังกัมพูชา และฮ่องกง ร้อยละ 99.9 และ 0.1 ตามลำดับ

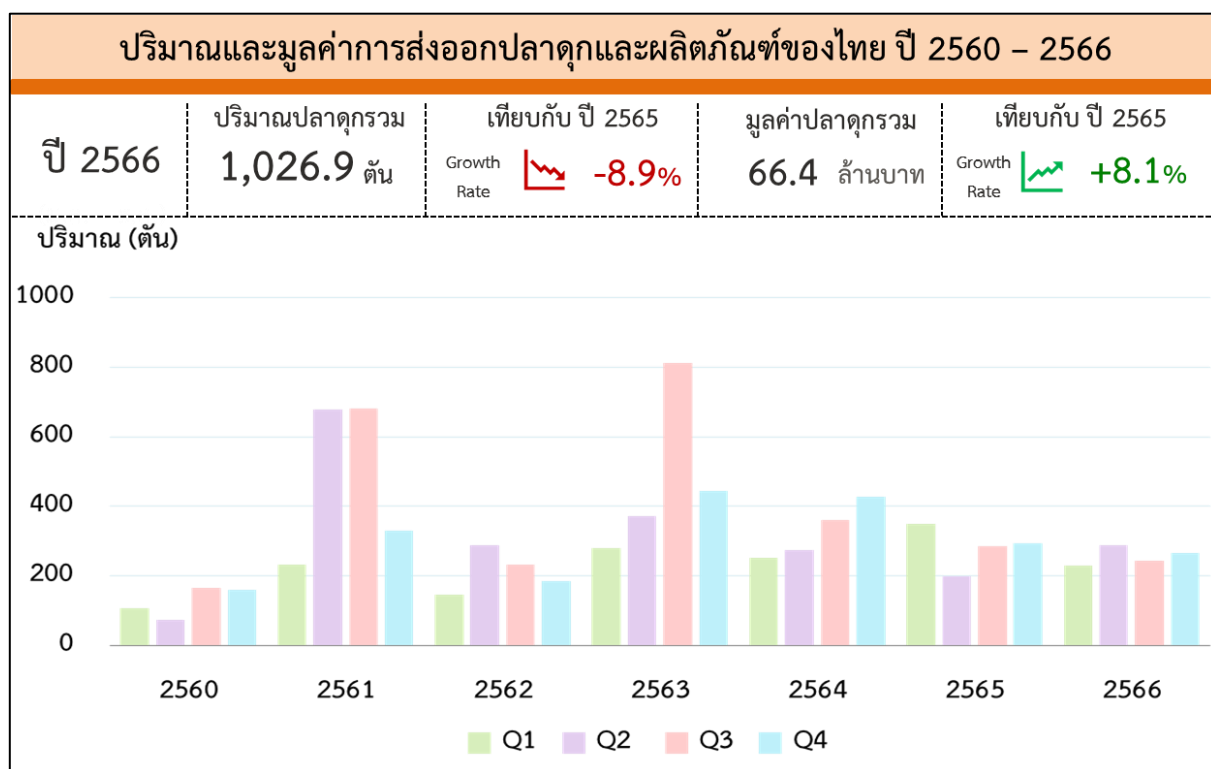
การส่งออกปลาดุกในประ 2566 พบว่าผลิตภัณฑ์เนื้อปลาดุกแบบอื่น ๆ แซ่เย็นจนแข็ง มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลงมากที่สุด ร้อยละ 83.8 และ 70.0 ตามลำดับ จากการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ และญี่ปุ่นลดลงประมาณ 4.1 เท่า และ 1.2 เท่า ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2565 ประกอบกับไม่มีการส่งออกไปยัง ตลาดซาอุดีอาระเบีย และตลาดเกาหลีใต้ ทั้งนี้ สำหรับผลิตภัณฑ์ปลาดุกแห้งไม่รมควันมีการส่งออกเพิ่มขึ้น ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่ามากที่สุด 24.7 เท่า และ 11.3 เท่า ตามลำดับ ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาดุกและผลิตภัณฑ์ ปี 2565 – 2566

ปริมาณ: ตัน, มูลค่า: ล้านบาท

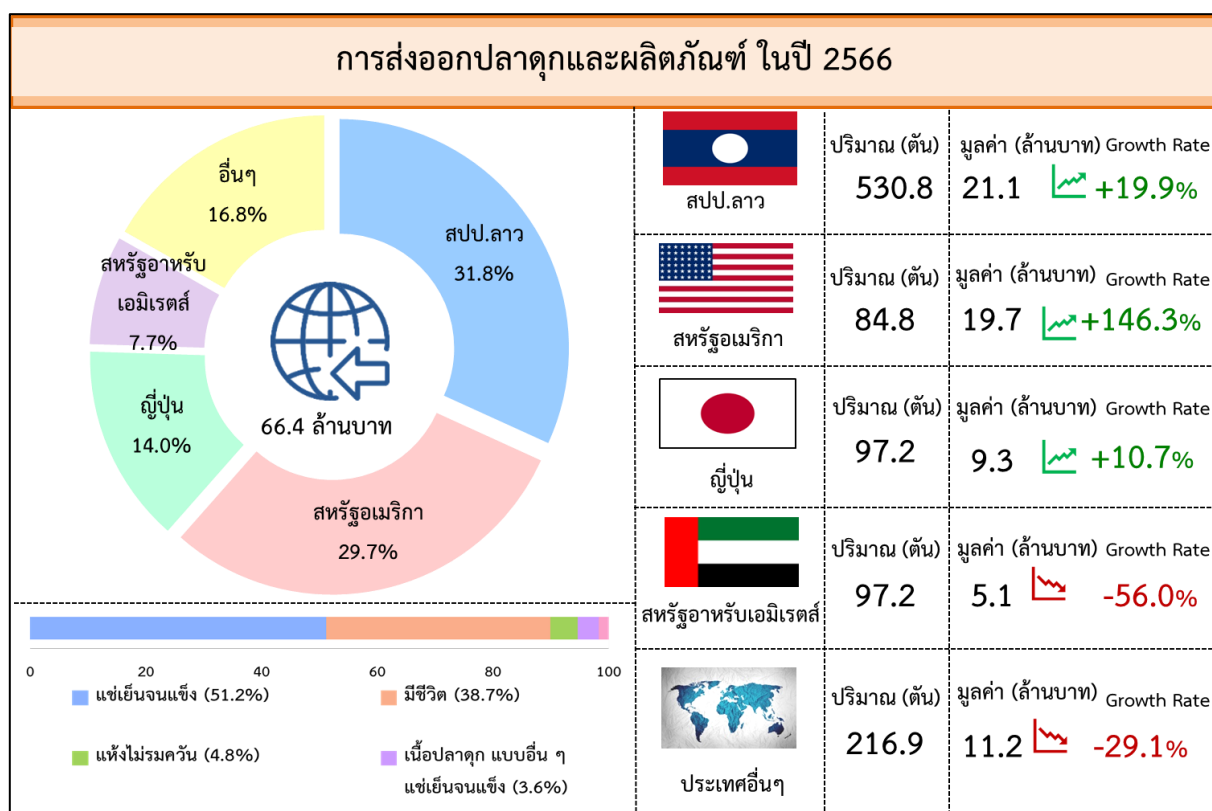
ประเภทผลิตภัณฑ์	ปี 2565		ปี 2566		%Δ66/65	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
แซ่เย็นจนแข็ง	355.7	30.1	295.5	34.0	-16.9	+13.0
มีชีวิต	541.5	21.0	658.9	25.7	+21.7	+22.4
แห้งไม่รมควัน	1.7	1.5	5.9	3.2	+247.1	+113.3
เนื้อแบบอื่น ๆ แซ่เย็นจนแข็ง	205.6	8.0	33.3	2.4	-83.8	-70.0
สดแช่เย็น	23.2	0.8	33.3	1.1	+43.5	+37.5
รวม	1,127.7	61.4	1,026.9	66.4	-8.9	+8.1

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมงประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาดุกและผลิตภัณฑ์ของไทยปี 2560 – 2566

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 11 การส่งออกปลาตุกและผลิตภัณฑ์ ในปี 2566

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

4. ปัญหาอุปสรรค

- 4.1 ต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น จากราคาอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ยังคงอยู่ในระดับสูง
- 4.2 เกษตรกรยังไม่เห็นถึงความสำคัญในการเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP จึงทำให้เกษตรกรสูญเสียโอกาสในการส่งออก
- 4.3 สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยง แหล่งเลี้ยงเผชิญปัญหาทั้งภาวะภัยแล้ง และอุทกภัย

5. แนวทางแก้ไขปัญหอุปสรรค

- 5.1 สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงปลาตุก เพื่อเป็นทางเลือกในการลดต้นทุนการผลิต และการปรับปรุงสายพันธุ์ปลาตุกเพื่อการเพาะเลี้ยงอย่างยั่งยืน
- 5.2 ส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มช่องทางในการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ
- 5.3 ฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมวางแผนรับมือกับสถานการณ์ภัยแล้ง และอุทกภัย

6. แนวโน้มสถานการณ์

แนวโน้มผลผลิตปลาดุกปี 2566 คาดว่าจะมีปริมาณลดลงจากปี 2565 เนื่องจากต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น จากระาคาอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยช่วงต้นปี 2566 เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้เกษตรกรต้องเผชิญภัยแล้ง ส่งผลให้ใช้พื้นที่เลี้ยงลดลง ปลาดุกในบางพื้นที่เจริญเติบโตได้ไม่ดี ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวางแผนบริหารจัดการน้ำในระยะยาวเพื่อสำรองน้ำล่วงหน้าไว้ใช้ในการเลี้ยงปลาดุก สำหรับช่วงปลายปี ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการประมง (ศปภ.ปม.) มีการแจ้งเตือนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมเพื่อรับสถานการณ์อุทกภัย และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ กำลังคน พร้อมเรือตรวจการประมงออกให้ความช่วยเหลือ และสำรวจความเสียหายของผู้ประสบอุทกภัย สำหรับความเสียหายด้านประมง กรมประมงจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือพร้อมชดเชยเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ทั้งนี้ ราคาปลาดุกในประเทศไทยมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ลดลงศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้แนะนำให้เกษตรกรวางแผนการรองรับสถานการณ์ภัยแล้งช่วงต้นปี โดยการเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำและอุปกรณ์สำหรับเก็บน้ำ เพื่อสำรองน้ำล่วงหน้าไว้ใช้ในการเลี้ยงปลาดุก สำหรับช่วงกลางปีถึงปลายปี ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการประมง (ศปภ.ปม.) มีการแจ้งเตือนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมเพื่อรับสถานการณ์อุทกภัย และให้ความช่วยเหลือรวมทั้งสำรวจความเสียหายของผู้ประสบอุทกภัย สำหรับความเสียหายด้านประมง กรมประมงจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือพร้อมชดเชยเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่อไป

แหล่งที่มาของข้อมูล

1. กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง
2. กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดกรมประมง
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง
5. www.talaadthai.com
6. www.price.moc.go.th
7. www.pngtree.com
8. www.moac.go.th

